

Съяточны падарак Сталіна

(Заканчэнне)

вырашальнае, чымсьці дасюлешні ўрад Трумана, у гэтым Крэмль ня можа сумлівазіца. Ужо падчас выбарнай кампаніі распушбліканская партыя выразна асьветчыла, што яна ў выпадку перамогі пакончыца раз назаўсёды з дасюлешній палітыкай паўстрымоўаньня («контэйнменту») Савецкага Саюзу й прайдзе да абарона дзялітчнага наступу.

Амерыка глядзіць ужо на справы цвяроўца й рэальнага. Яна ўжо не захопліваеца ніякім ілюзіямі, спрытна стваранымі чырвонай Москвой, але ацэньвае небяспеку колькасць савецкіх дывізій, г. зн. рэальнай сілай свайго праціўніка. Затое ёўрапейскі Захад, передусім Вялікабрытанія, намагаеца успакоіваць сябе аблуднымі інтэнцыямі Савета, а хавальшыўныя заявы Крамля ў сваей наўнасці прыймаць за чистую манэту. Гэтак і apoшнім часам Вялікабрытанія ўважае, што не бясьпека вайны ў Эўропе на столькі зменышлася, што яна звольніла тэмп разбежкнасці між амэрыканцамі і даўжэйшы час з'яўляцца ў абіянанье будзе стараца выкананца. Ён абіцаў сваім выбаршыкам, што зробіць ўсё магчымае, каб усякім магчымым спосабамі закончыць карэйскую вайну, і ёсьць шмат сымптомаў за tym, што свае абіянанье будзе стараца выкананца. Ён абіцаў сваім выбаршыкам, што з'яўляецца ў выпадку сваеі перамогі асаўіста палітыціц у Карэю, каб на месцы перацанацца ў съяточнай ізнайсці способы заканчэння гэтай зацикнай вайны, якія амэрыканцы ужо цераз меру наўнага нараджаюцца абу будучай лініі сваеі палітыкі і карэйскіх пляніаў, а віраўлішы ў ЗША спаткаўшася ў гэтым спраўе з ген. Мэк Артурам, карэйскія пляны якога ўсім добра ведамы. Свой будучы гады, якія ўсім добра ведамы, амэрыканцы ўжо ўспамінаюць, а таксама ўсім добра ведамы, што Айзэнгаўэр людзьмі фаховыми і становчымі, а становішчамі амэрыканскіх спраўдаў даручыў Далесу, аутару ў энтузіястам наступалінай палітыкі супраць Савецкага Саюзу. Усё гэта паказвае, што яна трэба лепець, што Айзэнгаўэр, хача ўсім добра ведамы, да захавананьня замацаваньня миру, яна будзе аднак рабіць жарту, калі пабачыць, што захаваць миру мірнымі спосабамі нельга.

Усё гэта ўяспрачна перапалохала ўладароў Крамля. Усё гэта іх прымусіла выкінуць неікі новыя трэкі, как адцягнуць Айзэнгаўера ад безадкладнага становічага дзеяньня і каю раззорошыць публичную апішонку Захаду, якую, наўнага паверышы ў шырасць інтэнцыі Сталіна, магла-б паўстрымоўаць новы амэрыканскі ўрад ад станоўчых крокуаў. Саветам мнона залежыць на tym, каю, шляхам што раз новых аўбяднані і правановану, шляхам бысплодных перагавору і канфэрэнцыи, аддзягнуць, як мага на далей, мамент ражчых пастаноў, а, выгryваючы на часе, роціць далей свою праступнную работу. Толькі гэтым можна тады вытумачыць прычыны і намеры новай «мирнай» афэры Сталіна.

Але, разам з гэтым, у вясветчаны Сталіна хаваеца ўяспрачна і іншая мэта. Галоўным імкненнем замежных палітыкі Крамля ёсьць увагаць кіннагоды між ЗША і Вялікабрытанія. Аб гэтым гаварыў Сталін у сваеі гутарыцах з італьянскімі лідарамі левых сацыялістых Нэні, а гэтым писаў ен у сваеі брашуре аб праолемах сацыялізму ў СССР ды, напасльедак, пад знакам гэтага імкненна праходзіці XIX звезд каму-

ністыгчай партыі Савецкага Саюзу. Рэзбіць заходні съят на два лягеры й засеців між імі як наўдзелай ідуўнія сумпрачніці зъяўляеца найвялікшым жаданнем Крамля. І траба прызнаць, што да некаторай меры яму гэта дасюль удаеца.

Амерыка глядзіць ужо на справы цвяроўца й рэальнага. Яна ўжо не захопліваеца ніякім ілюзіямі, спрытна стваранымі чырвонай Москвой, але ацэньвае небяспеку колькасць савецкіх дывізій, г. зн. рэальнай сілай свайго праціўніка. Затое ёўрапейскі Захад, передусім Вялікабрытанія, намагаеца успакоіваць сябе аблуднымі інтэнцыямі Савета, а хавальшыўныя заявы Крамля ў сваей наўнасці прыймаць за чистую манэту. Гэтак і apoшнім часам Вялікабрытанія ўважае, што не бясьпека вайны ў Эўропе на столькі зменышлася, што яна звольніла тэмп разбежкнасці між амэрыканцамі і даўжэйшы час з'яўляецца ў абіянанье будзе стараца выкананца. Ён абіцаў сваім выбаршыкам, што з'яўляецца ў выпадку сваеі перамогі асаўіста палітыціц у Карэю, каб на месцы перацанацца ў съяточнай ізнайсці способы заканчэння гэтай зацикнай вайны, якія амэрыканцы ужо цераз меру наўнага нараджаюцца абу будучай лініі сваеі палітыкі і карэйскіх пляніаў, а віраўлішы ў ЗША спаткаўшася ў гэтым спраўе з ген. Мэк Артурам, карэйскія пляны якога ўсім добра ведамы. Свой будучы гады, якія ўсім добра ведамы, амэрыканцы ўжо ўспамінаюць, а таксама ўсім добра ведамы, што Айзэнгаўэр людзьмі фаховыми і становчымі, а становішчамі амэрыканскіх спраўдаў даручыў Далесу, аутару ў энтузіястам наступалінай палітыкі супраць Савецкага Саюзу. Усё гэта паказвае, што яна трэба лепець, што Айзэнгаўэр, хача ўсім добра ведамы, да захавананьня замацаваньня миру, яна будзе аднак рабіць жарту, калі пабачыць, што захаваць миру мірнымі спосабамі нельга.

Але, разам з гэтым, у вясветчаны Сталіна хаваеца ўяспрачна і іншая мэта. Галоўным імкненнем замежных палітыкі Крамля ёсьць увагаць кіннагоды між ЗША і Вялікабрытанія. Аб гэтым гаварыў Сталін у сваеі гутарыцах з італьянскімі лідарамі левых сацыялістых Нэні, а гэтым писаў ен у сваеі брашуре аб праолемах сацыялізму ў СССР ды, напасльедак, пад знакам гэтага імкненна праходзіці XIX звезд каму-

Скаваны талент

(Заканчэнне)

сказана ўжо шмат і пры тамашніх умовах больш сказаць нельга.

Адзначыўшы гэту Коласаву «абмежаванасць як пасты й мысліціці» да паменшыўшы ўзапраўды буйны перыяд іянон творчасці, «мастацкі ўзъёт і ідзінную сілу пасты ў ту пару, пераходзіць Барысенка да апошняга, савецкага газрыяду творчасці Колоса. Як ведама, творчасць гэтага апошняга перыяду па сваеі штучнасці і ўбогасці предстаўляе сабою вымушаное рамисло, а не саюодны ўзъёт пастычнай фантазіі і глыбіні ды багацьце думкі. Тымчасам для Барысенкі, як і ўсем казённай савецкай крыткы, гэты перыяд зъяўляецца ўсім юношальным дагуту пастычнага ўзъёму.

Ці-ж можа быць больш недаречная хлусніна, чымськое асьветчаные савецкага крыткы? Што такая тема ў Колоса ёсьць, таксама як яна ёсьць ціперададыроў Леніна й Сталіна, якай праходзіць праз ўсю яго творчасць» (Звязда да 15. 11. 1952).

Ці-ж можа быць больш недаречная хлусніна, чымськое асьветчаные савецкага крыткы? Што такая тема ў Колоса ёсьць, таксама як яна ёсьць ціперададыроў Леніна й Сталіна, якай праходзіць праз ўсю яго творчасць» (Звязда да 15. 11. 1952).

Ці-ж можа быць больш недаречная хлусніна, чымськое асьветчаные савецкага крыткы? Што такая тема ў Колоса ёсьць, таксама як яна ёсьць ціперададыроў Леніна й Сталіна, якай праходзіць праз ўсю яго творчасць» (Звязда да 15. 11. 1952).

Ці-ж можа быць больш недаречная хлусніна, чымськое асьветчаные савецкага крыткы? Што такая тема ў Колоса ёсьць, таксама як яна ёсьць ціперададыроў Леніна й Сталіна, якай праходзіць праз ўсю яго творчасць» (Звязда да 15. 11. 1952).

Ці-ж можа быць больш недаречная хлусніна, чымськое асьветчаные савецкага крыткы? Што такая тема ў Колоса ёсьць, таксама як яна ёсьць ціперададыроў Леніна й Сталіна, якай праходзіць праз ўсю яго творчасць» (Звязда да 15. 11. 1952).

Ці-ж можа быць больш недаречная хлусніна, чымськое асьветчаные савецкага крыткы? Што такая тема ў Колоса ёсьць, таксама як яна ёсьць ціперададыроў Леніна й Сталіна, якай праходзіць праз ўсю яго творчасць» (Звязда да 15. 11. 1952).

Ці-ж можа быць больш недаречная хлусніна, чымськое асьветчаные савецкага крыткы? Што такая тема ў Колоса ёсьць, таксама як яна ёсьць ціперададыроў Леніна й Сталіна, якай праходзіць праз ўсю яго творчасць» (Звязда да 15. 11. 1952).

Ці-ж можа быць больш недаречная хлусніна, чымськое асьветчаные савецкага крыткы? Што такая тема ў Колоса ёсьць, таксама як яна ёсьць ціперададыроў Леніна й Сталіна, якай праходзіць праз ўсю яго творчасць» (Звязда да 15. 11. 1952).

Ці-ж можа быць больш недаречная хлусніна, чымськое асьветчаные савецкага крыткы? Што такая тема ў Колоса ёсьць, таксама як яна ёсьць ціперададыроў Леніна й Сталіна, якай праходзіць праз ўсю яго творчасць» (Звязда да 15. 11. 1952).

Ці-ж можа быць больш недаречная хлусніна, чымськое асьветчаные савецкага крыткы? Што такая тема ў Колоса ёсьць, таксама як яна ёсьць ціперададыроў Леніна й Сталіна, якай праходзіць праз ўсю яго творчасць» (Звязда да 15. 11. 1952).

Ці-ж можа быць больш недаречная хлусніна, чымськое асьветчаные савецкага крыткы? Што такая тема ў Колоса ёсьць, таксама як яна ёсьць ціперададыроў Леніна й Сталіна, якай праходзіць праз ўсю яго творчасць» (Звязда да 15. 11. 1952).

Ці-ж можа быць больш недаречная хлусніна, чымськое асьветчаные савецкага крыткы? Што такая тема ў Колоса ёсьць, таксама як яна ёсьць ціперададыроў Леніна й Сталіна, якай праходзіць праз ўсю яго творчасць» (Звязда да 15. 11. 1952).

Ці-ж можа быць больш недаречная хлусніна, чымськое асьветчаные савецкага крыткы? Што такая тема ў Колоса ёсьць, таксама як яна ёсьць ціперададыроў Леніна й Сталіна, якай праходзіць праз ўсю яго творчасць» (Звязда да 15. 11. 1952).

Ці-ж можа быць больш недаречная хлусніна, чымськое асьветчаные савецкага крыткы? Што такая тема ў Колоса ёсьць, таксама як яна ёсьць ціперададыроў Леніна й Сталіна, якай праходзіць праз ўсю яго творчасць» (Звязда да 15. 11. 1952).

Ці-ж можа быць больш недаречная хлусніна, чымськое асьветчаные савецкага крыткы? Што такая тема ў Колоса ёсьць, таксама як яна ёсьць ціперададыроў Леніна й Сталіна, якай праходзіць праз ўсю яго творчасць» (Звязда да 15. 11. 1952).

Ці-ж можа быць больш недаречная хлусніна, чымськое асьветчаные савецкага крыткы? Што такая тема ў Колоса ёсьць, таксама як яна ёсьць ціперададыроў Леніна й Сталіна, якай праходзіць праз ўсю яго творчасць» (Звязда да 15. 11. 1952).

Ці-ж можа быць больш недаречная хлусніна, чымськое асьветчаные савецкага крыткы? Што такая тема ў Колоса ёсьць, таксама як яна ёсьць ціперададыроў Леніна й Сталіна, якай праходзіць праз ўсю яго творчасць» (Звязда да 15. 11. 1952).

Ці-ж можа быць больш недаречная хлусніна, чымськое асьветчаные савецкага крыткы? Што такая тема ў Колоса ёсьць, таксама як яна ёсьць ціперададыроў Леніна й Сталіна, якай праходзіць праз ўсю яго творчасць» (Звязда да 15. 11. 1952).

Ці-ж можа быць больш недаречная хлусніна, чымськое асьветчаные савецкага крыткы? Што такая тема ў Колоса ёсьць, таксама як яна ёсьць ціперададыроў Леніна й Сталіна, якай праходзіць праз ўсю яго творчасць» (Звязда да 15. 11. 1952).

Ці-ж можа быць больш недаречная хлусніна, чымськое асьветчаные савецкага крыткы? Што такая тема ў Колоса ёсьць, таксама як яна ёсьць ціперададыроў Леніна й Сталіна, якай праходзіць праз ўсю яго творчасць» (Звязда да 15. 11. 1952).

Ці-ж можа быць больш недаречная хлусніна, чымськое асьветчаные савецкага крыткы? Што такая тема ў Колоса ёсьць, таксама як яна ёсьць ціперададыроў Леніна й Сталіна, якай праходзіць праз ўсю яго творчасць» (Звязда да 15. 11. 1952).

Ці-ж можа быць больш недаречная хлусніна, чымськое асьветчаные савецкага крыткы? Што такая тема ў Колоса ёсьць, таксама як яна ёсьць ціперададыроў Леніна й Сталіна, якай праходзіць праз ўсю яго творчасць» (Звязда да 15. 11. 1952).

Ці-ж можа быць больш недаречная хлусніна, чымськое асьветчаные савецкага крыткы? Што такая тема ў Колоса ёсьць, таксама як яна ёсьць ціперададыроў Леніна й Сталіна, якай праходзіць праз ўсю яго творчасць» (Звязда да 15. 11. 1952).

СЛУЧЧЫНА

Але ўсё-ж хай не здаецца,
Што бядя ужо зацісьне,
Наша ліхія ператрэцца
І маланкай доля блісніе.

Янка Купала

СЛУЧЧЫНА СЛУЧЧЫНЫ

Прыроды шчодра надзяліла сваімі ба-
гацьцямі гэту частку нашае бацькаў-
шчыны. Урадлівія палі, сакавітыя се-
нажаці, пладавітыя сады й гароды ды
циплю ў цікімі дажджамі стварылі ўсё-
йому для чалавечага жыцьця. Аднак
населніцтва гэтага прыгожага краю не
паклалаася толькі на ласкі баатагай
добраў прыроды. Случчакі будавалі сваі
жыцьцё ўпартко працаю, пераймаючы
усё лепшае, перадавое, прагрэсуюнае,
адначасова апабіраючыся на правераныя
досьледы, так неабходны ў развіціці
сельскай гаспадаркі, гэтай аснове добра-
быту случчакоў. Случчакі любяць свой
край, сквою вёску, дзедаўскія палеткі,
аколіцы. Яны неадменна нацыянальна
съведамыя, устойлывыя ў сваіх пера-
кананіціх і волілобітніх, любіць славу
и спасынчыну Беларусі, не паддаю-
ца націску прыгнятальніку, якія на-
працігу вякоў выкарчоўвалі з народу
усё нацыянальна-беларускае. Ня выпад-
кова съявіта ідэя незалежнасці й са-
мостойнасці на Случчыне ахвярна аба-
ралася гадамі із зборнякі руках. Таму
тут, як нідзе, захавалася ўсаі сваіх
прыгожасці ѹ съяніці роднай мовы й
нацыянальнае аблічча нашага народу.
З асаблівай іскравасцю нацыянальна-
беларускае аблічча выяўлялася і захой-
валася ў съятах, старажылых абра-
дах, зъячах, чудоўных легендах, ча-
роўных песнях, казках. На Случчыне
сімейнае жыцьцё сляніскае, праца й
адпачынак і асабліва съяты ўпрыгожа-
ныя і прасякнутыя цікавымі сымбаліч-
нымі абраадамі, якія пераплатаюцца
песнямі і прымаўкамі.

Дазволім сабе затрымаць увагу на са-
мых іскравых і цікавых прайвях народ-
нага жыцьця на Случчыне.

Пачнем з памінальнага дня, які адбы-
ваеца ў восені ў лістападзе. У народзе
гэты дзень называецца «Дзядамі». Гэты
дзень звычайна канчается сімейнае вя-
чэрло, якая зъяўлілеца прысьвечанай
памінкам інбожчыкай. Вячэрла пачына-
лася агульным малайтвам усімі сям'і, пасъ-
ля якой старэйши векам съяточною
лыжкою адведваў трэ разы мядовай
съты на ўспамін тых, што пакінулі гэ-
ты свет. Лыжка передавалася па стар-
шынству ўсім удзельнікамі вячэрлы, і каж-
ны чэрпо па трэх лыжкі съты. Вячэрла
праходзіла ціха і ўрачыста, не дапушча-
лася навет голасных гутарак. Абра-
днасць, поўная сымболія, успаміны аб
адыгоўшых у вячэрлы, стваралі ў сям'і
інбожчыкі.

Да Шліліпакія посту канчана ўжо
амал усе асеннія працы. Збожжа зна-
ходзіцца ўжо ў гумнах, жытка ў пшані-
ца-зімка ўжо рунеоць, іржышча зазя-
блена, бульба й гародніна ў сковішчах,
сады аблопаны, а маладыя дрэўцы абря-
заны кулявою саломаю або яловымі лап-
камі, каб не абрыйзлі зайды і, на вы-

ГАНУЛЯ. Ды разумееца малады, яшчэ зусім малады.
Янка. і наракаць на яго роднай маці гэтак ня выпадае,
дых і гаворыш, і гаворыш; спачатку палягчэ на сэрцы,
а пасыя і цікадуеш. Ен-жа маё родненікае дзіцё, ды адзін,
як той васілек у жыцце.

Янка. (На бок). О, гэтакіх адных у нас многа, толькі-ж
яны не васілкі, а праклятае зельле на нашай бедной
зямлі! (Ходзіць па пакоі).

ЗДАВА II

ГАНУЛЯ — ЯНКА — МІКІТА

Мікіта. (Уваходзіць з пакункамі). О, меджду протчым,
і прафэсар у нас! Здрасціце!

Янка. Майму кватэрнаму гаспадару нізка кланяюся!
Апрача гэтага пазвольце, пане рэгістратар, павіншаваць
вас зь імянінамі. Зычу вам надзеяць шліфы калежскага
асесара.

Мікіта. Дзякую, меджду протчым, дзякую! Шчыра
мяне цешиць, што вы абы гэтым не забыліся. Жадаю, каб
і праз год мы ў гэтай кватэры віншаваліся.

Янка. Аб гэтым трудна загадзіваражыць, бо я ў ско-
расыці зусім выяжджаю зь Менску на вёску.

ГАНУЛЯ. Як-же гэта, пане настайнік? Мы ўжо да вас
так прызылі, што мне здавалася, ніколі не разлучымся.

Янка. Там, на вёсцы, я патрабую, чымся тут, а да
таго-ж, я люблю я гораду: вельмі ўжо ў ім цяжкае па-
нетра.

Мікіта. (Да Ганулі). Меджду протчым, мамаша, пры-
шыкуйце закуску, бо нездадоўга і госьці зъяўляюцца. (Стай-
ле на стол пляшку).

Янка. Эгэ! І пляшку бачу. А кажуць, што ня можна
дастасць...

Мікіта. Усё можна, толькі асыярожна. (Гануля
зъбирае пакупкі). Вось тут селяды, во, цыбуля да іх, а
вот сала, а тут... меджду протчым — кілячкі... пальцы
госьцікі абліжуць. (Гануля з пакупкамі выходзіць).

ЗДАВА III

ЯНКА — МІКІТА

Янка. Гучны, як уважаю, баль у вас будзе.

Мікіта. О, так! У нашым чыноўніцкім становішчы

съяточны настрой, бо моладзь пяяла
адпаведныя съяточныя песні, вінша-
вала гаспадароў з каляднімі съятымі з
складнымі прыгожымі зычэннямі. Гас-
падары задаволені дзікалі гэтым жа-
данымі наведвальнікамі і падносілі им
каўбасу й кусок сала. Паводле звычаю-
на на Случчыне вечарынкі і ігрышкі з
музыкаю, скокамі і песнямі распачы-
наліся ўжо толькі на другі дзень съя-
тай. Незабыўны цудоўны шчадрэц з ва-
ражкою аб лесе, які чакае маладых
дзяўчат з вандраваныямі па хатах з
казачнымі мядзведзем, казою, журоў-
шчынскіх жыцьцёў прыходзіць больш лём. Вандраваныя моладзі з выдумка-
мі, жартамі, з песнямі і музыкой на-
зываліся вячоркі-гадвалі вясёлы карнавал. Яхіх толькі
пасядзелкі і досьвіткі, на якія па вялі-
кіх хатах зъяўляюцца дзяўчаты і частка
жыцьця з прасынцамі. На дзяўчын-
шчынскіх жыцьцёў, каб пра-
вісці час у песнях і жартах. Мастакі
прыгожага слова на пасядзелках рас-
казваюць цікавыя апавяданні з мі-
нуўчыні і сучаснасці, з надзвычай-
нымі прыгодамі, з стражамі ѹ ава-
бязвідзеніем, зіграючы на піаніні
і скрипкай. Апачонімі тэлікі пі-
шырокімі ўзурпамі і піанінамі, каб
забаваюцца для вясковых дзяцей. Ка-
ляндия ялінка на ўпрыгожвалася слян-
інскіх хатаў і нарадаў сваёй пыш-
насцю дзіцячы век. Дзеці ѹ ёй толькі
чулі або бачылі ў школе, якую часам
ладзілі дзяблы настайднік для сваіх вуч-
чары праходзіць веселая юбаўчына. Пі-
ліпаўку на Случчыне любяць, яна хоць
і посная, але из бедной ядою і лёгкай
працаю. Куды горш у Плятруку. Апо-
шня тэлікі пішырокі праходзіць на
Случчыне дзядзінка пад часамі ўсіх
меркаваныях і падрыхтоўках моладзі
із народу ўсё нацыянальна-беларускае.
Ня выпадкова съявіта ідэя незалежнасці
і самостойнасці на Случчыне ахвярна аба-
ралася гадамі із зборнякі руках. Таму
тут, як нідзе, захавалася ўсаі сваіх
прыгожасці ѹ съяніці роднай мовы й
нацыянальнае аблічча нашага народу.

Падчас падзядзелкі дзядзінка ўпрыгожвалася
для вясковых дзяцей, якія чакае маладых
дзяўчат з вандраваныямі па хатах з
казачнымі мядзведзем, казою, журоў-
шчынскіх жыцьцёў прыходзіць больш лём. Вандраваныя моладзі з выдумка-
мі, жартамі, з песнямі і музыкой на-
зываліся вячоркі-гадвалі вясёлы карнавал. Яхіх толькі
пасядзелкі і досьвіткі, на якія па вялі-
кіх хатах зъяўляюцца дзяўчаты і частка
жыцьця з прасынцамі. На дзяўчын-
шчынскіх жыцьцёў, каб пра-
вісці час у песнях і жартах. Мастакі
прыгожага слова на пасядзелках рас-
казваюць цікавыя апавяданні з мі-
нуўчыні і сучаснасці, з надзвычай-
нымі прыгодамі, зіграючы на піаніні
і скрипкай. Апачонімі тэлікі пі-
шырокімі ўзурпамі і піанінамі, каб
забаваюцца для вясковых дзяцей. Ка-
ляндия ялінка на ўпрыгожвалася слян-
інскіх хатаў і нарадаў сваёй пыш-
насцю дзіцячы век. Дзеці ѹ ёй толькі
чулі або бачылі ў школе, якую часам
ладзілі дзяблы настайднік для сваіх вуч-
чары праходзіць веселая юбаўчына. Пі-
ліпаўку на Случчыне любяць, яна хоць
і посная, але из бедной ядою і лёгкай
працаю. Куды горш у Плятруку. Апо-
шня тэлікі пішырокі праходзіць на
Случчыне дзядзінка пад часамі ўсіх
меркаваныях і падрыхтоўках моладзі
із народу ўсё нацыянальна-беларускае.
Ня выпадкова съявіта ідэя незалежнасці
і самостойнасці на Случчыне ахвярна аба-
ралася гадамі із зборнякі руках. Таму
тут, як нідзе, захавалася ўсаі сваіх
прыгожасці ѹ съяніці роднай мовы й
нацыянальнае аблічча нашога народу.

Падчас падзядзелкі дзядзінка ўпрыгожвалася
для вясковых дзяцей, якія чакае маладых
дзяўчат з вандраваныямі па хатах з
казачнымі мядзведзем, казою, журоў-
шчынскіх жыцьцёў прыходзіць больш лём. Вандраваныя моладзі з выдумка-
мі, жартамі, з песнямі і музыкой на-
зываліся вячоркі-гадвалі вясёлы карнавал. Яхіх толькі
пасядзелкі і досьвіткі, на якія па вялі-
кіх хатах зъяўляюцца дзяўчаты і частка
жыцьця з прасынцамі. На дзяўчын-
шчынскіх жыцьцёў, каб пра-
вісці час у песнях і жартах. Мастакі
прыгожага слова на пасядзелках рас-
казваюць цікавыя апавяданні з мі-
нуўчыні і сучаснасці, з надзвычай-
нымі прыгодамі, зіграючы на піаніні
і скрипкай. Апачонімі тэлікі пі-
шырокімі ўзурпамі і піанінамі, каб
забаваюцца для вясковых дзяцей. Ка-
ляндия ялінка на ўпрыгожвалася слян-
інскіх хатаў і нарадаў сваёй пыш-
насцю дзіцячы век. Дзеці ѹ ёй толькі
чулі або бачылі ў школе, якую часам
ладзілі дзяблы настайднік для сваіх вуч-
чары праходзіць веселая юбаўчына. Пі-
ліпаўку на Случчыне любяць, яна хоць
і посная, але из бедной ядою і лёгкай
працаю. Куды горш у Плятруку. Апо-
шня тэлікі пішырокі праходзіць на
Случчыне дзядзінка пад часамі ўсіх
меркаваныях і падрыхтоўках моладзі
із народу ўсё нацыянальна-беларускае.
Ня выпадкова съявіта ідэя незалежнасці
і самостойнасці на Случчыне ахвярна аба-
ралася гадамі із зборнякі руках. Таму
тут, як нідзе, захавалася ўсаі сваіх
прыгожасці ѹ съяніці роднай мовы й
нацыянальнае аблічча нашога народу.

Падчас падзядзелкі дзядзінка ўпрыгожвалася
для вясковых дзяцей, якія чакае маладых
дзяўчат з вандраваныямі па хатах з
казачнымі мядзведзем, казою, журоў-
шчынскіх жыцьцёў прыходзіць больш лём. Вандраваныя моладзі з выдумка-
мі, жартамі, з песнямі і музыкой на-
зываліся вячоркі-гадвалі вясёлы карнавал. Яхіх толькі
пасядзелкі і досьвіткі, на якія па вялі-
кіх хатах зъяўляюцца дзяўчаты і частка
жыцьця з прасынцамі. На дзяўчын-
шчынскіх жыцьцёў, каб пра-
вісці час у песнях і жартах. Мастакі
прыгожага слова на пасядзелках рас-
казваюць цікавыя апавяданні з мі-
нуўчыні і сучаснасці, з надзвычай-
нымі прыгодамі, зіграючы на піаніні
і скрипкай. Апачонімі тэлікі пі-
шырокімі ўзурпамі і піанінамі, каб
забаваюцца для вясковых дзяцей. Ка-
ляндия ялінка на ўпрыгожвалася слян-
інскіх хатаў і нарадаў сваёй пыш-
насцю дзіцячы век. Дзеці ѹ ёй толькі
чулі або бачылі ў школе, якую часам
ладзілі дзяблы настайднік для сваіх вуч-
чары праходзіць веселая юбаўчына. Пі-
ліпаўку на Случчыне любяць, яна хоць
і посная, але из бедной ядою і лёгкай
працаю. Куды горш у Плятруку. Апо-
шня тэлікі пішырокі праходзіць на
Случчыне дзядзінка пад часамі ўсіх
меркаваныях і падрыхтоўках моладзі
із народу ўсё нацыянальна-беларускае.
Ня выпадкова съявіта ідэя незалежнасці
і самостойнасці на Случчыне ахвярна аба-
ралася гадамі із зборнякі руках. Таму
тут, як нідзе, захавалася ў

Зъ беларускага жыцьця у Бэльгі

ПАСЕДЖАНЬНЕ УРАДУ ФЭДЭРАЦЫ ХРЫСЦІЯНСКІХ РАБОТНІКАЎ УЦЕКАЧOU I ЭМІГРАНТАУ

У часе паміж 7 і 8 лістапада 1952 г. у прыгатаваньня свабоднага сындыкаль-Брукселі адбылася канфэрэнцыя Ураду нара руху, каб з мамонтам вызваленія іхных краінаў замініць там савецкія або прасавецкія арганізацыі, якія служаць таў. Гэтая арганізацыя, першым заступ-нікам старшыні якое зьяўлецца бела-рус сп. інж. Л. Рыдлеўскі, была засна-ваная 31 сакавік 1951 году ў Парыжы.

Мэтай арганізацыі ёсьць таксама за-данія задзіночча 14 прафесіянальных мацеваца на выгнаніі брацкія сувязі сындыкальных арганізацыяў розных на-цынальнасці. Мэтай яе ёсьць арганіза-ція ўзекачоу і эмігрантаў у вольных краінах на адростраваньне ў гэтых сындыкаатах краінаў рассяленія, аба-крайнах вольнага дэмакратычнага сын-раніць іхных правы, прывучаць іх да дыкальнага руху, што стаяў-бы на служ-сындыкальнае працы, каб яны маглі ў бе правоўных, іхных сем'яў і іхных свой час лепей служыць сваім бацькаў-шчынам.

Ува ўсіх нарадах канфэрэнцыі актыў-настуцай эмігрантаў ны ўдзел прыймала і беларуская дэле-ёсьць згрупаванье работнікаў з за-зя-гация на чале з а. А. Смаршчком.

Ар. АНТЕРНАЦІЯНАЛЬНЫ ВЕЧАР У БЕЛАРУСКІМ СТУДЕНЦІКІМ ДОМЕ У ЛЮВЭНЕ

Дня 13. II. 1952 г. лювэнскае БСЗ на-ладзіла ў памешканыі беларускага студэнцікага дому спактакльны паміж чужы-нейцкімі ѹ бэльгіскімі студэнтамі лю-вэнскага ўніверсytetu. На вечары было прысутных каля 270 чалавек прадстаў-аднай з наймалодшых ды з самых мо-нікоў 27 нацыяў, паміж якімі быў ведамыя групаў — беларускай. Далей Бела-рускі студэнтар Вышэйшае Школя Студэнцікі Аансамбль пад кіраўніцтвам сп. камп. М. Равенскага паказа-вым азнаямлені з жыцьцем жажнае з групоў, зь ейнімі заданіямі ѹ працы. Адным з сюроў БСЗ быў прачытаны добра апрацаваны разфэрэт з кароткай, пайменна, а навязаныя цыяснейшага знаёмства паміж студэнцкай моладзьдю — будучай палітычнай элітой краінаў.

Бачучы дзеяне жыцьцё беларуское групы, праф. Леклерк у сваей кароткай прамове правёў паралель паміж жыцьцём студэнта-чужынца і бэльгійца, кладучы асабліві націк на сацыяльную працу першых.

Мисцовая студэнцкая прэса высока ацаніла мэты вечару і яго ўдалую арга-нізацію.

Ар. ПРЕЗЫДЕНТ РАДЫ БНР М. АБРАМЧЫК У ЛЮВЭНЕ

Паміж 9—11 лістападам 1952 г. Бела-рускіе Студэнцікі Згуртаваныне ў Лю-віне мела гонар гасціць у сябе Прэзы-дэнта Рады БНР сп. М. Абрамчыка. У панядзелак 10 лістапада было наладжана скромнае крывацьце, падчас якога Стадар Прэзыдэнт у даўжышкім да-кладзе высыяўляў асновы ѹ разъвіцьця беларускага вызвольнага змагання, асабліва затрымаваўся над палітыч-най культуры гэтага змагання, ды рас-казаў аб палажэнні беларускага пы-

ВЫСТУПЛЕНИІ БЕЛАРУСКІХ СТУДЕНТАЎ У МАЛІН

На запросіні бэлгіскага хрысціянскага сындыкату «Фольксмахт» дна 29 сін-30 лістапада 1952 г. Беларускім Студэнцікім Аансамблем пад кіраўніцтвам сп. М. Равенскага былі наладжаны гароджавацца шматлікімі волгаскамі, а два канцэрты ў Малін (Мэхлен). Як першы, гэтак і другі вечар гароджавацца залы была перапоўненая. У ўводным слове а. Трэба тут аддаць гонар доцэнту А. Карповічу, які сваім мастацкім акампаніментаў шмат прычыніўся да нашага поспеху. На заканчэнні гэтых двух вечару прадстаўнік малинскай сэкцыі «Фольксмахт» шчыра падзякаў беларускім студентам за іх дыпломогу і ўдзел

Паміма нездавальняючага стану зда-рояў сп. Равенскага, Аансамбль паказаў

ГАНУЛЯ. Ну, і госьці! Адкуль ты іх выкалаў? Яны-ж уперад у нас ня бывалі.

МИКІТА. Ня бывалі... ня бывалі... Меджду прачым, уперад была іншая палітычна-эканамічная ситуацыя, пры якой на ўсюды яны маглі пабываць, а ціперарака як з большага рангі і клясы адшиліфаваліся, вось яны, гэтая мае госьці, і складаюць нам першым візіту.

ГАНУЛЯ. А хай-бы ляпей не складалі, а то скачы перад імі ніяма ведама як!

МИКІТА. Вы толькі, меджду прачым, мамаша, адказ-вайце, як я вось вучыў, а ўсіялікі іншых церамоній буду я сам даглядаць. Ага, яшчэ адно: як будзеце вітацца, то адну нагу назад аддягвайце — рабеце рэвэрсанс. А важнай за ўсё, старыеся як найгусьцей у нос.

ГАНУЛЯ. (Махнуўшы рукой). У нос, дык у нос! (Ува-ходзіць Йанка).

Зъява V

МИКІТА — ГАНУЛЯ — ЙАНКА

ЙАНКА. (Увайшоўшы, да Ганулю). Вось я ўспомніў, цётка, адну сваю справу і мушу прасіць вашай у гэтым помачы. Надовечыя я атрымалі ліст з вёскі ад сваіх быўшай вучаніць, у якім піша яна, што з бацькамі сваімі прыедзе ка мне ў госьці. А гэта можа здарыцца нават сягоўні. Усё было-б добра, але бяды ў тым, што яны тут ня маюць нікога знаёмага, дык ня будзе ім дзе...

ГАНУЛЯ. Перанацаваць. Ну, гэта не бяды! Можна будзе і ў нас. Ложкаў, праўда, лішніх ніяма, дык во тут на падлозе што-небудзь падмосьці і перасыпць начу.

МИКІТА. Яно так, меджду прачым, але ў мяне сягоўні важнай госьці будуць, дык можа вашым гасцем гэта будзе не па нутру?

ЙАНКА. Я пастараюся, каб яны вам і вашым важнікамі не заміналі.

Зъява VI

МИКІТА — ГАНУЛЯ — ЙАНКА — НАСТА

НАСТА. (Высоўваючы галаву з правых дзівярэй). Ці можна?

МИКІТА. Калі ласка! Меджду прачым, просім, просім!

Аб афіцэрскіх рангах

(Заканчэнне)

сама, што щодра раздаваныя сяняні сп. Астроўскім афіцэрскім рангі ніколі запрадыні беларускімі вайсковымі юладамі прызнаныя ня будуть.

На эміграцыі ёсьць шмат беларускіх афіцэрэў, раскіданыя па ўсім блізу свеце. Між імі — і людзі высокіх рангавых ды з высокімі вайсковымі кваліфікацыямі. Гэта афіцэрэў, якія, дзякуючы ўмовам паняволенія наша бацькаўшчыны, служылі ў перад 1939 годам у чужых, польскай, савецкай ды інш. арміях, скончылі там афіцэрскія школы і прышлі баёвы стаж на шалёх эманінні другое сусветнае вайны.

Аднак, сярод авансаваных Астроўскім «вайскоўцаў» нікога звіхняма. І гэта на дзіве, бо нікто з запрадыніх жаўнеруў і разважных беларускіх патрэбтаваў, шануючы сябе, гэтага авансу ня прыйме.

Мы, беларускія вайскоўцы, верым аднаму, — што неўзабаве ўжо можа прыйдзе час, калі нам давядзенца ўзяцца за збору ѹ паказаць свае вайсковыя якасці, выказаць вайсковою ведай і каманднымі здольнасцямі ѹ змаганын з паняволнікамі Беларусі. Тады, дасыць Бог, шмат хто з нас здабудзе й належныя яму афіцэрскія рангі.

Рані гэты будзе ўдвар дарагі кожнаму з нас, бо асьвечаныя яны будуть крываёю, пралітаю за вызваленіе Бацькаўшчыны, за незалежнасць.

Ф. Кушэль.

СПРАСТАВАНЬНЕ

У каляднікіnumary «Бацькаўшчыны» за 25 сінегання 1952 г. у карэспандэнцыі п. н. «Парыж» была зъмешчаная спрааваздача сп. М. Смага аб сявяткаванні 32-ой гадавіны Слуцкага павстання ў Парыжы. У спрааваздачу ўкралася памылка, перакручваючая факты, якія гэтага патрэбліяюцца. Спрааваздача, якія вайсковыя веды і камандны здольнасці ѹ змаганын з паняволнікамі Беларусі. Тады, дасыць Бог, шмат хто з нас здабудзе й належныя яму афіцэрскія рангі.

Лювен, 4. I. 1953.

Святар БАЩУ Бэльгі

а. Аўгент Смаршчок

ПАДЗЯКА

Усім тым беларускім Установам, Арганізацыям і пасобнымі Грамадзянам, што на пасылалі павіншаваныя і пажаданыя на Каляднікі Святыні на Новы Год, складаем на гэтым месцы шчырае беларуское дзякі.

РЭДАКЦЫЯ «БАЦЬКАЎШЧИНЫ»

Беларускія студэнты ў Лювэне мелі гонар гасціць у сябе ад 24 да 29 сінегання 1952 г. др. Ст. Станкевіча, рэдактар «Бацькаўшчыны». Сп. Рэдактар даў у суботу 27. 12. 1952 г. у Беларускім Студэнцікім Доме для беларускай лювэнскай калеёніцікі зікаваліся даклад на тэму «Бела-РУСКАЯ СТУДЕНТАЎ КАЛЯДНУЮ ЕЛКУ З ПАДАРКАМІ».

БРАТЫ БЕЛАРУСЫ! ЧЫТАЙЦЕ, ВЫПІСВАЙЦЕ І ПАШЫРАЙЦЕ АДЗІНУЮ БЕЛАРУСКУЮ ТЫДНЕВУЮ ГАЗЭТУ НА ЭМІГРАЦІІ — «БАЦЬКАЎШЧИНУ»!

НАСТА. (Уваходзячы). Добры вечар! Як жывы-здаравы?

МИКІТА. Дазвольце пазнаёміць: мамэль Наста Пабягунская — настаўнік Йанка Здолны, меджду прачым, гэта той... хэ-хэ-хэ! — Беларус, аб якім я ўжо вам успамінаў... хэ-хэ-хэ! Ня ўлюбецца толькі.

НАСТА. (Да Йанкі). Вельмі цікава з вамі пазнаёміцца! Нам такіх як найбɒльші патрэбна.

ЙАНКА. Дзякую за гонар! (На бок). А для нас і ня цікава і не патрэбна такое знаёмства.

НАСТА. Ці ня можна ад гэтых паноў дзе на хвіліну мne скаваніца? (Паказвае на мігі, што мусіць папудравацца і паправіць валасы).

ГАНУЛЯ. Можна, можна! Пойдзем са мною ў другі пакой. (Вышлі).

Зъява VII

МИКІТА — ЙАНКА

ЙАНКА. Праўдзівайа Пабягунская. Хто яна такая?

МИКІТА. Так сабе — надта мілая й сымпатычная, меджду прачым, мамэль. На ўсе бакі вядзе шырокая знаёмства. Мae заўсёды аб усім і аб усіх з пэўных кініц пэўныя весткі, любіць заўсёды і ўсюды, дзе трэба і на трэба, уткнуць свае трэшы гроши. Меджду прачым, павінен вам сказаць, што яна першая, ды, мабыць, апошнія слабасць майго сэрца. Колькі раз ужо рабіў ёй асьветчыны, каб, значыцца, аддала мне сваю руку, але штось ня кляіцца. Кажа, як будзеце асэсарам, тады выйду, а за рэгістратора, кажа, не хачу. І хоць ты ёй з пальца высыпсі тое асэсарства, а падавай і ўсё тут. Але я надзея на трачу. Зменіцца палітычныя сітуацыі, атрымаю ад начальства асэсарскую рангу, і мамэль Наста будзе маёй, бо асоба, як бачыце, спрытная.

ЙАНКА. Спрытная, спрытная! Але і пры змененых сітуацыях каб вы толькі з сваім асэсарствам і з гэтай мамэзлі на вяліцялі ў трубу. (Вышлі з пакой).

МИКІТА. Зайздрасць яго так і разъбірае, меджду прачым. (Дастае з шуфляды ў стале чыноўніцкі адзінак і перад люстрам прымяркоўвае іх. Уваходзячы Наста

Зъява VIII

МИКІТА — ГАНУЛЯ — НАСТА

НАСТА. Аей, што я бачу?! Бяз усякае цэрмоніі на шаму дзялоўшкаму стану канкурэнцыю робіце: — як какетка, фліртуце зь листэркам. А яшчэ калежскі рэгістратор!

МИКІТА. Але і мамэль Наста, меджду прачым, сягонін падфуфырылася, як на баль-маскараду ў Белую залю.

НАСТА. На баль, як на баль, а з гасціямі спаткаца прыдзеца, дык чам